

APRÓBB KÖZLEMÉNYEK.

Lepkékre vadászó légy. — F. é. július hóban Kocsócson az urasági kertben sajátyszerű jelenségnek voltam szemtanuja. Egyes kisebb Geometrida családba tartozó lepkék középnagyságú, vöröses sárga szárnyú legyek által üldözötve iparkodtak menekülni. A legyet megfogva vizsgálat alá vettem s *Asilus crabroniformis*-nak határoztam meg. Amint egy ilyen mitsem sejtő lepke felrepült, egy ilyen gyilkos s a levéllemez alsó részén lesben álló légy hátulról hirtelen reácsap, erős ormányát bemélyesztí s megöli. Ha a lepke a halálos megrohanás elől kimenekült és levélre repült, akkor a légy onnan is kiüzte s üldözte folyton addig, míg zsákmányául nem esett.

A lepke ilyenkor látszólag hirtelen összerogy, szárnyai leesnek, mozogni sem képes, ellensége pedig felkapja s buvó helyére röptül vele. A nyugvó helyén a meglehetősen erős s szuró szipókáját teste mélyesztí s nedvét szívja ki. Az egész műtét egy pillanat műve s némelyik oly ügyességet sajátít el e mesterségben, hogy rövid negyed óra alatt 6 drb *Cidaria chenopodia*-t fogott meg s pusztított el. Ugy látszik, hogy a lepke halála ilyen alkalommal rögtön bekövetkezik, mert az Asilustól elvett lepkék közül egyiknél sem észlelhettem bármi csekély életjelt, még akkor sem, ha azokat a légygyel együtt fogtam el. Alkalmasint a lepke mellkasában fekvő idegduczai szuratkak meg s ez okozza gyors kimulását.

Dr. Vángel Jenő.

Szükség törvényt ront. — F. é. június közepén a budai m. k. vinczellériskolából az a panasz érkezett hozzám, hogy az iskola bérlett kertjében a burgundi répát körülbelül 40 négyszögméternyi területen mintegy 10—14 nap óta valami ismeretlen rovarok nagy számmal meglepték s a répa leveleit nagy mértékben rongálják. A panaszos levélhez az illető rovarok is mellékelve voltak. Nagy volt a meglepetésem, midőn azokban a luczerna-pusztító katicabogarat *Subcoccinella 24 - punctata L. = Epilachna globosa Schneid.*) és álczáit ismertem fel. Erről a bogárról eddig csak azt tudtuk, hogy álczájával együtt a luczernán, baltaczimén, lóherén és esetleg bükkönyön él s gyakran kárt is okoz; de a burgundi répán tudtommal még sehol sem észlelték.

Érdemesnek tartottam ennél fogva a jelzett kártételeket a helyszínen is megtekinteni. Meglátogattam tehát A n g y a l Dezső segéd-tanár úr szíves kalauzolása mellett az említett kertet a budai Gellérthegy alatt és azonnal nyitjára jöttem, hogy miért szorult ott ez a bogár a neki szokatlan táplálékra.

A megtámadott burgundi répa, melynek levélzete valóban erősen meg volt kopasztva és melyen még mindig elég sok bogár (de már kevés álcza) tanyázott, egy két hét előtt lekaszált nagyobb luczernatábla szélén feküdt s annak mentén 2 méter széles szegélyt képezett. Nyilvánvaló volt tehát, hogy a katiczabogarak és álczák eredetileg a luczernán élőködtek és az éhségtől hajtva csak akkor lepték el a közvetlen szomszédságban levő burgundi répát, mikor a luczerna lekaszálatott, elhordatott s így élelmük elfogyott. E magyarázat helyessége mellett szölt még az a körülmény is, hogy ugyanabban a kertben a burgundi répának ott, a hol nem állott közelében luczerna, vagy a hol szomszédságban a luczernát még le nem kaszálták nem volt sehol semmi bántódása; a még kaszálatlan luczernatáblák azonban mindenütt erősen el voltak lepve katiczabogarakkal.

Az egész dologból az a tanulság meríthető, hogy hasonló esetekben a burgundi répa megóvására tanácsos a répával határos luczernatáblákat a répa felé eső szélükön le nem kaszálatni, hanem ott legalább egy méternyi széles szallagot kaszálatlanul hagyni. Ilyenkör aztán a lekaszált területről valamennyi katiczabogár — nem levén kénytelen más táplálékhoz folyamodni — a meghagyott luczernára fog tódulni s arról bogárhálóval könnyen lesz összegyűjthető.

Dr. Horváth Géza.

Burgonyának egy új ellenségéről. — A burgonyának egy új ellenségéről akarok néhány szóval megemlékezni, mely ha tömegesen föllépne ugyancsak egy oly félelmetes állattá válnék, mint a szőlő Phylloxerája. Neve: *Tychea Phaseoli Passerini*. Tartozik az úgynevezett növénytetvekhez; főleg ősszel a *Phaseolus* és *Amarantus* gyökerein él, télen az *Euphorbia* és különösen a kelkáposzta illetőleg virágkel (*Brassica oleracea* L. var. *botrytis*) gyökerein élőködik.

Először mint burgonya ellenség 1885-ben Beckler nördlingai tanár által lett felfedezve, s ő már akkor ama gyanújának adott kifejezést, hogy ez a burgonya földalatti ellenségeinek legveszedelmesebbike, mely felfedezést Dr. Karsch vizsgálatai alapján meg-